

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС
ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ ЖАҲОН ТИЛАРИ
УНИВЕРСИТЕТИ

ЛИНГВИСТИКА ВА АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ

вазирлик миқёсида илмий-амалий
конференция

ТОШКЕНТ - 2010

algorithm. It also includes the text that can only be displayed according to the commands of an algorithm. The text displayed without the help of an algorithm is usually a content of the didactic text itself, includes instructions for performing exercises, etc. The text displayed according to the instructions of an algorithm is the main part of the didactic text that can be displayed either in a printed way or in graphs, pictures, sound or video film. The text of an algorithm is never displayed for the student and the function of this text is to monitor the performance of all regulations mentioned in the instructions of the text. The nature of the text is a paradigmatic character; its volume is not limited. This text is fixed and its volume is measured by a number of finished thoughts or ideas. The information is found easily and fastly; the rules and regulations of the theory are not generalized - they are able to answer the needs of any assignment taken separately. The text can be supplied with a number of notes thus meeting the needs of any student. Feedback can be achieved in the process of text delivery or at the end of it - for this a presence of an instructor is not necessary.

Taking all this into account we have to conclude that the mankind is facing a very big invention which is equal and even more important than the inventions of a written speech and later on printing. We know how fastly the nations used these inventions in everyday life and moved forward. High technologies are developing much faster and our nation should take this fact into consideration and does best to fully use it in all spheres of life including education.

Literature:

1. И.А.Каримов. Баркамол авлод орзуси «Шарқ наشريёти» Тошкент 1999 йил
2. А.Амирова, Б.А.Ольховников, Ю.В.Рождественский. Очерки по истории лингвистики. Москва 1975
3. А.Исмаилов. Автореферат диссертации соискание учёной степени кандидата филологических наук.
4. А.А. Ismailov, V.A. Fyodorov, "Short Intensive Computer - Lingaphone Course of Social English" Tashkent "University" 1997 г.

Қаландарова С.Т., Рахимов. Х.Р. ТДПУ

ТЎҚИМАЧИЛИК ТЕРМИНЛАР ТАРЖИМАСИДАГИ МУАММОЛАР

Президентимиз И.А.Каримов таълимнинг энг долзарб масалалари каторида давлат тилидаги дарсликлар яратилишига алоҳида эътибор бериб келмоқда. Маълумки замон талабларига жавоб берадиган дарсликлар яратишнинг муҳим вазифалардан бири ўзбекча

терминларни шакллантириш ва мавжудларини такомиллаштиришдан иборатдир. Ўзбекистоннинг мустикалликка эришган кунлариданок ўсиб келаётган ёш авлодга таълим-тарбия, айниқса, хорижий тилга эътибор кучаймоқда. Юртбошимиз И.А.Каримовнинг Ўзбекистон мустикалликка эришган кунларидаёқ айтган “Биз қудратли енгил саноатни яратишимиз керак. Ҳамма тараққий этган давлатлар сингари хом-ашё пахта ни эмас, балки тайёр маҳсулотни сотишимиз зарур” деганлари Республикамызда тўқимачилик саноатининг юксалтиришдаги асосий омиллардан бирига айланди. Мутахассислар бир-бирини тушуниши учун илмий педагогик ва муҳандис мутахассисларини тайёрлашда, илмий техник ва адабиёт дареликларини яратишда, илмий маъруза ва илмий статистик ҳисоботда, халқ хўжалиги тўқимачилик тармоқларини ривожлантиришда кўпчилик маъқуллаган сифатли атамалар мажмуаси бўлиши муҳим аҳамиятга эгадир. Ҳеч кимга сир эмаски, одатда, таржимонлардан бадий асарларни таржима қилишда таржиманинг гўзал бўлишини, миллийликни, оригиналликни, қолаверса, асар руҳи сақланиб қолишини таъминлаш зарур. Ҳар бир соҳада бўлгани каби тўқимачилик соҳасида ўқув адабиётларда ҳам термин аниқ ва тушунарли бўлиши керак. Баъзи бир тўқимачилик терминларнинг икки маънода келиши, ноаниқ тушунча ва терминлар матн моҳиятини тушунишда анча қийинчиликлар туғдиради. Бунга бир неча мисоллар келтириб ўтиш жоиздир.

n. Garn-1.un, 2. калава. Durch verschiedenfarbigen Garn können farbige Musterungseffekte, wie Streifen, Karos usw., im Textilien Flachengibilde erzeugt werden.

Таржима: тўқимачилик маҳсулотларида сидирга мато ишлаб чиқишда ҳар-хил рангли иплардан турли хил нақидаги масалан, чизик-чизикли, ромбикли матолар ва ҳ.з олинади.

n. Werk- асар, завод. Die Gewebe und Gewirke wurden in einem Werk und Fabriken verarbeiten.

Таржима: Мато ва трикотаж маҳсулотлари завод ва фабрикаларда қайта ишланади.

f. Ökonomie –иқсод (соҳа), иқсодиёт (тармоқ). Die Ökonomie von Uzbekistan wächst von jahr zu jahr.

Таржима: Ўзбекистоннинг иқтисодиёти кундан-кунга ўсиб бормоқда.

f. Konfektion-1.майёр кўйлак. 2.тикувчилик саноати. Die Herstellung der Werkstoffe der Konfektionsindustrie ist ein mehrstufiger Prozess. Таржима: Тикувчилик саноати учун мато ишлаб чиқариши кўп босқичли жараёндир.

m.Kunststoff-1.сунъий мато. 2.пласмасса. Der Kunststoff ist für den Bau von Möbeln.

Таржима: Сунъий мато асосан мебель ясаши учун шилатиллади.

Яна шуни айтиш керакки, таржима давомида тўқимачилик терминлар билан бирга келаётган сўзларга, шунингдек сўз бирикмаларига ҳам эътибор қаратиш керак. Баъзи ҳолларда битта сўз якка ҳолда бошқа маънони, сўз бирикмасида эса бироз бошқача маънони англатиш мумкин. Немис тилидаги *f. Textilindustrie, f. Bekleidungsindustrie* сўз бирикмали терминлар мавжуд бўлиб, ўзбек тилида тўқимачилик саноати, кийим- кечак саноати деб таржима қилинади ва ягона термин сифатида қўлланилади. Умуман, шу каби икки сўз бирикиб ягона тўқимачилик термин сифатида қўлланилиши мумкин. Яна қўшимча қилиб шуни айтишим керакки, таржимон ихтиёрий соҳага оид материалларни таржима қилишда шу соҳанинг мумкин қадар билимдони бўлиши, умумий фикр ва мулоҳазаларга, дунёқарашга эга бўлиши муҳимдир.

Фойдаланилган адабиётлар:

1. Beisbart, Ortwin / Marenbach, Dieter: Bausteine der Deutschdidaktik. Ein Studienbuch. Auer Verlag GmbH, Donauwörth, 2003. – 344 S.
2. Rampillon, Ute: Lerntechniken im Fremdsprachenunterricht. Handbuch. Max Hueber Verlag 1996. – 184 S.
3. Шамо́в А. Н. Коммуникативно-когнитивный подход в обучении лексической стороне речи на уроках немецкого языка // Иностр. языки в школе. - 2008. - № 4. - С. 21-27
4. Кувшинова А. В. Моделирование терминосистемы предметной области «текстильное дело». . Автореф. дис. ... канд. фил. наук. – Иваново, 2006. - 18с

Салихова Н.И. ЎзДЖТУ

TRANSLATION PROBLEMS OF FIGURATIVE AND EMOTIONAL-EXPRESSIVE WORDS

The theory of translation is developing rapidly in recent years. The scientists have taken off their coat to the work of creation of scientific generalization which is necessary for the development of translation practice and investigation of the problems that the translation science is facing. These sorts of attempts are closely connected with the fact that translation is accepted as the separate form of the speech activity by the investigators. Now the translation issues are at the centre of attention of linguists.